

23 MAR 2009 14:59:37

Kartli alisverise dayali tüketim endeksi Subat'ta reel olarak %6.7 daraldi / e.t.t.e bülten

ANKARA, 23 Mart (Reuters) - Merkez Bankasi danismanlarindan Ercan Türkan tarafından olusturulan ve "e.t.t.e" olarak adlandirilan kartli alisverise dayali tüketim endeksi, fiyat artislarindan arindirildiginda, bu yıl Subat ayında yüzde 6.7 oranında daraldi.

Geçen yıl Subat ayında, söz konusu tüketim endeksinde reel artış yüzde 7 olarak gerçekleşmişti.

Aylık olarak yaklaşık 1.5 yıldan beri yayımlanmakta olan efektif talebe dayalı tüketim endeksinin son sayısında yer alan verilere göre, Subat 2009 itibariyle tüketim endeksi, nominal olarak yıllık bazda yüzde 0.3 oranında artış gösterdi. Geçen yılın aynı dönemindeki nominal yüzde 16.1'lik artış dikkate alındığında, tüketimde 2008 yılı bazından itibaren ortaya çıkan yavaşlama eğilimi sürüyor.

Bültende, "Fiyat artışlarından arindirildiginda tüketim endeksi, Subat 2009'da reel olarak yüzde 6.7 oranında daralmıştır. Geçen yılın aynı döneminde tüketim endeksindeki reel artış yüzde 7 idi" denildi.

Geçen yıl üçer aylık dönemler itibariyle bakıldığında, tüketim endeksindeki reel artış birinci çeyrekte yüzde 6.8, ikinci çeyrekte yüzde 2.7, üçüncü çeyrekte yüzde 1.4 olurken, dördüncü çeyrekte ise toplam tüketimde reel bazda yüzde 5.1 oranında geriledi.

Bültene göre, geçen 2008 yılı geneline bakıldığında, yıllık ortalama toplam tüketim nominal bazda yüzde 10.7, reel bazda ise yüzde 1.1 oranında artmıştı.

İşyeri bazlı sektörel tüketim endeksleri incelendiğinde, Subat 2009 itibariyle altın, sigorta, telekomünikasyon, seyahat acenteleri-tasimacılık, yapı malzemeleri, gıda ve beyaz eşya-bilgisayar sektörlerinin ortalamasının üzerinde bir artış gösterirken; sağlık, otel-lokanta, giyim, mobilya, akaryakıt, araç servis-yedek parça ve diğer mal ve hizmet sektörlerindeki tüketim artışı ortalama artışın gerisinde kaldı.

Endeks hesabında temel veri kaynağını, Bankalararası Kart Merkezi (BKM) tarafından derlenen kredi ve banka kartlarına ilişkin bilgilerden oluşturuş. Veriler, tüketici ya da firma beyanlarına değil, tüketicinin Türkiye'nin dört tarafına dağılmış 1.071 milyon işyerini kapsayan geniş bir firma ağından kartla ödemesini yaptığı fiziki alışveriş bilgisine dayanıyor.

Endeks, tüketicinin tasit alımı ve kira giderleri ile ilgili tüketim eğilimlerini yansıtmıyor. Bu tür mal ve hizmet alımlarında temel ödeme aracı kredi kartı değil; nakit, tüketici kredisıyla yapılıyor. Türkiye'de 59.4 milyon banka kartı, 43.5 milyonun da banka kredi kartı bulunuyor.

(Haberı yazan Hatice Aydogdu; Redaksiyon Birsen Altaylı)

((hatice.aydogdu@reuters.com; +90 312 292 7000, Reuters Messaging: hatice.aydogdu.reuters.com@reuters.net))